

# TABORIŠČNIK

Štev. 35., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Torek 4. februarja 1947.

## KOMISIJA ZN V GRČINI

ATENE. Mednarodna komisija Združenih narodov, ki ji je poverjena naloga, da izvrši preiskavo o grški pritožbi proti Jugoslaviji, Albaniji in Bolgariji, da so se vmešavale v grško državljansko vojno, s tem da so pomagale grškim gverilcem. Grški delegat je na včerajšnji seji izjavil, da so bili radi zekasnitve komisije zabrisani nekateri dokazi o krivdi Jugoslavije, Albanije in Bolgarije. Obtožil je Jugoslavijo, da na njenem teritoriju in sicer s sedežem v Skoplju deluje organizacija M.O.S., katere cilj je ustanovitev samostojne republike na solunskem področju, odcepitev tega teritorija od Grčije in priključitev k federativni Jugoslaviji. Načeljna grška obtožba je, da so jugoslovanske oblasti v bližini Belgrada ustanovile posebno vojaško taborišče, kjer se vežba 8000 grških gverilcev in da je v Jugoslaviji interniranih 2000 grških državljanov, ki so jih komunistični gverilci odvedli kot talce. Jugoslovanska in bolgarska delegacija sta se postavili na stališče, da je treba iskati vzrokov za državljansko vojno edinole v nezdravih notranjih grških političnih prilikah in da je treba zato preiskavo izvesti izključno samo na grškem teritoriju. K temu sta izjavila britanski in francoski delegat, da si komisija sama prilasča pravico, kje in kdaj bo preiskovala.

WASHINGTON. Bivši predsednik odbora za nadzor nad atomsko energijo Baruch je objavil, da obstoje dokazi, da se je Sovjetski zvezi posrečilo priti do nekaterih v strogi tajnosti čuvanih podatkov o atomski bombi. Neki ameriški senator je potrdil resničnost Baruchovega razkritja.

OTTAWA. Kanadski ministrski predsednik Makenzie King se je včeraj pritožil proti zapostavljanju Kanade na londonski konferenci. Dejal je: "V zadnji vojni smo se borili proti temu, da bi ena ali dve državi zavladali nad svetom. Sedaj v miru pa moramo gledati, kako hočejo gospodariti nad svetom samo 2, 3 ali 4 države."

VARŠAVA. Izvršni odbor poljske kmečke stranke je včeraj sklenil, da vsi trije ministri, člani stranke, danes izstopijo iz vlade. Mikolajczik je bil ponovno izbran za predsednika stranke.

ATENE. Včeraj so objavili, da se je grška princesa Katarina zaročila z britanskim letalskim majorjem Brandmanom.

ZAGREB. Včeraj je pred posebnim sodiščem začel proces proti 18 članom neke anglikanske verske organizacije, ki so na področju Jugoslavije, skriti za verskim plaščem, vršili špionažno službo. Poročila so pošiljali preko Berna v Brooklyn.

LONDON. Načelnik imperijalnega generalnega štaba feldmaršal Montgomery je danes odpotoval na enomesečni oddih v Švico.

VATIKAN. Včeraj je umrl papeški nuncij v Nemčiji Carlo Colli.

LONDON. Britanski vladni pooblaščenec je včeraj izjavil, da britanska vlada na podlagi zbranih podatkov ne more priznati volitev na Poljskem za svobodne in neovirane. Priznanje nove poljske vlade bo odvisno od njenega zadržanja.

LONDON. Avstrijski državni kancelar ing. Figl je včeraj izrazil novinarjem svoje prepričanje, da bo londonska konferenca v pogledu jugoslovanskih teritorialnih zahtev po Koroški in delih Štajerske v korist Avstrije.



# † RAVNATELJ ALOJZIJ KOČMUR

Božja dekla Smrt je snoči spet posegla v naše vrste in vzela s seboj enega izmed najstarejših, pa gotovo enega izmed najboljših izmed nas: ljubi Bog je dal poklicati k Sebi našega ALOJZIJA KOČMURJA, ki mu je vse življenje tako zvesto služil in ki je tako vneto delal za razširjenje božjega kraljestva na zemlji. Vkljub svojemu šibkemu zdravju je vse življenje bil neugnano delaven in goreč, prav tako v izvrševanju svojih poklicnih dolžnosti kakor v skrbi za duhovne dobrine svoje družine, svoje okolice in svojega naroda. Huda naduha, ki ga je napadla, ga je mučila zdaj nekaj dni, vendar ji je ravnatelj KOČMUR v svoji trdozivosti kljuboval, dokler mu snoči po 3/4 11 ni odnehalo srce. Vkljub svoji boleznini je s svojimi šibkimi silami, pa s svojo močno voljo hotel premagati slabosti svojega telesa. Sedel je še eno uro pred svojo smrtjo za mizo in bral ... evangelij, kar je bilo njegovo ljubo čtivo. Kadar pa ni bral, je molil rožni venec, svojo najljubšo molitev. Ko pa je snoči odšel počivat, je v postelji molil rožni venec, dokler mu ni zastalo srce. Umrl je brez smrtnega boja tako mirno in lepo, kakor umirajo nedolžni otroci.

Rojen leta 1877 v Ljubljani, je postal odvetniški uradnik ter se kot tak v času slovenskega katoliškega preporoda z vso močno voljo svojega izžanskega pokoljenja oklenil mladega gibanja, ki ga je na Slovenskem začel rajni dr. Janez Ev. Krek. Zlasti se je oklenil delavskega združništva. Ko je vstopil v odbor I. delavskega konsumnega društva, je v njem deloval, dokler ni moral oditi. Ves čas je bil predsednik Vincencijeve konference za podpiranje revežev v Mostah. Kot tak je storil premnogo duhovnih in telesnih dobrih del. Zdaj so je po božjem sklepu vrnil k Bogu po plačilo za svoja dobra dela. Odšel je za svojim najljubšim mu sinom Lojzetom, ki je leta 1945 dal svoje življenje za ideale, katere je podedoval po svojem očetu. Odšel je še ne pol leta za svojim župnikom Mihom Jenkom, ki je lanskega leta odšel v večnost v Italiji, in dva meseca za svojim tastom, ki je umrl v domovini.

Njegovim sinovom in zetu ter vsem svojcem izrekamo svoje globoko sožalje. Hučo bo ta smrt sicer prizadela njegovo ženo in hčere v domovini. Tolažila pa jih bo zavest, da je njihov dobri očka bojeval dober boj in da niti v malem niti v velikem niti Bogu niti domovini nikdar ni bil nezvest. Počivaj v miru krščanska duša!

## BEGUNCI POJDEJO IZ AVSTRIJE!

Agencija United Press poroča, da bo Avstrija zahtevala, da se mora vsaj 90% beguncev iz Avstrije preseliti kam drugam in da hoče sprejeti le 50.000 beguncev.

Iz Londona poroča ista agencija 3. februarja: V svetu poblaščenec je ameriški general Clark Mark nastopil zoper to, da bi begunce prisilno vračali v domovino, če ni dokazano, da so res bili izdajalci. Sovjetski zastopnik Gusev je bil zoper to ameriško nazoranje ter je rekel, da je v Avstriji 450.000 beguncev, "ki so ognjišče fašistične delavnosti". Ameriški krogi na londonski konferenci naglašajo, da bodo begunce iz Avstrije še pred podpisom pogodbe z Avstrijo odposlali v Nemčijo.

### DROBNE NOVICE.

GUTENBERGOVO SV. PISMO, eno izmed redkih izvodov, kar jih je še na svetu, bodo 11. marca v Londonu prodajali na javni dražbi. Ker je Gutenberg izumil tiskarstvo, je njegovo sv. pismo prvo tiskano sv. pismo.

KRALJ JE PLESAL S KUCHARICO, princezinja pa z lakajem. To je bilo pretekli teden, preden je angleška kraljeva družina odpotovala na jug, v angleški kraljevi palači Buckingham.

## "ALI JE MOGOČE NEMCE PREVZGOJITI?"

V 25. številki "Weltspresse" od 2. t. m., ki jo na Dunaju izdaja britanska informativna služba, beremo ta-le članek:

"Med francoškimi diplomati med letom 1930 in 1939 je bil Francois Poncet, dolgoletni veleposlanik v Berlinu, tisti, ki si je na vse načine prizadel, da bi razumel nemško duševnost pod Hitlerjevim režimom. To se je večkrat zgodilo na škodo političnega uspeha, vendar pa je to prizadevanje, ki ga je nadaljeval, dokler je le mogel, dokazovalo njegovo močno voljo za razumevanje sosednje države. Nazadnje pa je moral z drugimi državniki vred priznati, da je vsakršen sporazum s Hitlerjevo Nemčijo politična in logična nezmožnost." V naslednjem prinašamo izvleček iz Poncetovega članka, v katerem ta popisuje svoje svidenje z današnjo Nemčijo in pri tem prihaja do kaj črnogledih zaključkov.

"Ko Nemci mislijo na tisto, kar se je zgodilo njihovem mestu, njihovi deželi, ali čutijo v sebi kak srd zoper tiste, ki so jih bili v to nesrečo zapeljali? Zoper Hitlerja, ki je zapeljal, zoper sebe same, ki so mu slepo in navdušeno sledili? Ne drznem si ta vprašanja potrditi. Nikjer na razvalinah zidov in na plotovih ne vidiš kakega napisa zoper Hitlerjevo Nemčijo. V cestni ali podcestni železnici boš le redkokdaj vjel kak pogovor, ki bi obtoževal povzročitelje poraza. Pač pa slišiš govoriti: Hitlerja so izdali njegovi generali. Njegov antisemitizem ni bil moder. Ni dovolj pazil, da bi si ohranil premoč v zraku. Zanemarjenost letalstva je kriva, da smo vse izgubili. In v teh besedah ni nikake divje sile zoper "Führerja". Hitlerju je njegova veljava ostala ohranjena. Kazni ni vreden niti on, niti njegov režim v celoti, marveč njegova okolica, SS, Gestapo in pa - smola. In čim hujše je sedanje življenje, tem lepše se jim dozdeva včerajšnje. Da je Berlin, ki že od leta 1806 ni doživel sovražne zasedbe, zdaj od sovražnikov zaseden, to se Berlinčanom nikakor ne zdi obsodba najbolj nesrečne politike, kakršne Nemčija že poldrugo stoletje ni vodila, pač pa jim ta zasedba le potrjuje, kako prav je imela nacistična propaganda, to jim je le dokaz, da je Nemčija obkoljena od združenih smrtnih sovražnikov. Ogorčeni odklanjajo misel, da bi jim kdo smel in mogel naprtiti kolektivno krivdo za vse to. Zdi se jim krivično, da bi jim kdo kaj takega očitai ali da bi celo imel za kaznjive so-krivce. Stoječ ob razvalinah svojega glavnega mesta se sami sebi zde žrtve groznega barbarstva svojih sovražnikov. Nad svojimi zmagovalci pa so kar razočarani!

Sicer pa se le malo menijo o dogodkih preteklosti. Kar se je zgodilo, se je zgodilo. Kot fatalisti to misel hitro odpravijo. Zanima pa jih sedanost, še bolj pa prihodnost. Tukaj imajo široko polje za svoje pritožbe in očitke.

Nekaj časa so verjeli, da bo zdaj zdaj izbruhnila vojska med Anglosasi in Rusi. Nato so gradili svoje upanje v skorajšnje vstajenje svoje dežele. Danes pa so nemilo presenečeni, ker so začeli razumevati, da bi v tem primeru Nemčija bila v nevarnosti, da še enkrat postane bojišče. Nacistom zvesti elementi pa še vedno vstrajajo v tej nadi in si žele svetovnega preobrata, ki bo vse še enkrat premetal.

Ali je mogoče Nemce prevzgojiti? Ne verajmo se v tem! Ta podložniška in učljiva masa ostaja v svojem padcu globoko ponižana. Svojih slabosti se niti ne zaveda. Ni pa ozdravljena, zlasti ne v vrstah nekdanje Hitlerjeve mladine ni ozdravljena od nagonskega oboževanja sile, od prirojenega čuta za vojaško disciplino in od domotožja po oblasti. Njihovo prevzgojanje bo trajalo dolgo, bo težavno, bo zahtevalo mnogo potrpežljivosti in vzgojnega talenta.

Doslej se še skoro začelo ni. Kajpada ne verjamem, da bi to prevzganje bila brezpogojno zama.

## OBČINA KI IZUMIRA

Dunajska "Furche" (4. številka od 31. januarja) prinaša ta le nad vse poučni članek, ki kaže, kako se je celo v avstrijskem gorskem kmetu zajedel življenski materijalizem, ki srka življenske silo naroda:

"V krajevno lepi predarlški dolini stoji vas, ki zaradi nje nega prebivalstva mora poklicane skrbeti. Vas steje vsega skupaj 93 prebivalcev. Med njimi je nekaj starih vdovcev in vdov, poleg njih pa sedem zakonskih parov. Teh sedem zakonskih parov ima vsega skupaj 9 solskih otrok in 6 manjših otrok. Zato pa je v vasi še 26 samskih moških in 26 samskih žensk! Sedem zakonskih in 26 drugih parov, ki bi lahko tudi bili zakonski pari, pa ne marajo biti, ker ne marajo ustanoviti svoje družine! Ali je tega kriva gospodarska stiska? Nikakor ne! Planšarstvo prinaša zaslužek; prav v takem gospodarstvu morata sodelovati mož in žena. Seveda je mnogo bolj udobno, če se kdo kot samski udingja za kako službo, za katero je treba manj odgovornosti, kakor pa prenašati družinske skrbi.

V tisti vasi lahko vidite, da strah pred družino nikakor ni posledica gospodarske stiske, pač pa ta strah povzroča, da bo ta dolina gospodarsko spet postala ledenik. V vsej vasi namreč ni niti enega peka, niti enega mesarja, nobenega krojača, nobenega čevljarja, ne kolarja, ne mizarja, ne kovača, niti branjevca ni! Tem mnogoštevilnim samskim moškim ni treba skrbeti, kako bi za svojo družino kaj zaslužili, pa jim tudi mogoče ne bi bile, ker bi obrtnik ali trgovec moral imeti ženo v svoji hiši, da bi ona storila, česar bi on ne zmožel.

Učitelj zdaj premišlja, kako je bilo tiste čase, ko je k njemu v šolo hodilo še 40 otrok-mesto sedanjih 9. In župnik je zadnjič zaskrbljen, dejal, da se boji, da bo postal zadnji grobar te izumirajoče občine.

To je pretresljiv vzgled, kako navadno gospodarska stiska ni kriva strahu pred družino, marveč, da strah pred družino ustvarja gospodarsko stisko. Če je cvetoča občina v teku enega rodu skoro že na pol izumrla, si bo v drugih 20 letih gorska divjina nazaj vzela vso obdelano zemljo, katero ji je bil človek prejšnjih rodov s svojim delom iztrgal. Če se bo to zgodilo, bodo tega krivi ljudje, ki jim je današnja sebičnost in udobnost nad vse drugo."

Tako list. Potrjuje pa to le, da današnje stiske ni kriv nihče drugi kakor življenski materijalizem, ki je zagospodaril ne le v vladarjih tega sveta, marveč tudi v srcih ljudi, ki zdaj ječe pod težkimi posledicami tega zla. Kadar bo človek premagal to zlo, bo osvobojen tudi drugih težav današnje dobe.

### OGLESI.

IZGUBILA SE JE moška rujava rokavica s prsti od taborišča do angleške vojašnice. Vrniti v bar. 40, vodji barake.

NAŠLI STA SE dve otroški rokavici. Dobe se v baraki 36/1.

KUPIM, ali dam živež za dobro ohranjeno žensko kolo. Zglasiti se b. 27/3.

NASLA SE JE manjša vsota denarja. Dobi se v naši upravi.

NEKAJ RAZGLEDNIC (4 različne vrste) peggeškega taborišča je še na razpolago v upravi Taboriščnika (bar. 2/12), po 15 gr. Bivši Peggečani si lahko za mal denar kupijo spomin na kraj, kjer so preživel poldrugo leto.